

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА

Актуальність теми дослідження. Формування нового світового порядку, глобального політичного простору та публічного поля політики обумовило зміни функціональних можливостей політичних інститутів та сприяло оновленню практик взаємодії публічних акторів. Глобальні тенденції вплинули на суб'єктність публічних акторів у різних типах систем, ускладнивши процес формування публічної політики та виокремили національні моделі цього багатоскладового явища, які мають свої унікальні особливості **Мета дослідження** - концептуалізація теорії та існуючих практик інституціоналізації публічної політики на глобальному, регіональному і національному рівнях. **Об'єкт дослідження** - процес формування простору публічної політики. **Предмет дослідження** - теоретико-практичні детермінанти публічної політики в контексті інституціональної взаємодії акторів глобального, регіонального та національного рівнів. **Завдання дослідження:** з'ясувати суть, спрямованість та фази публічної політики. Окреслений перелік завдань, що ставляться перед публічною політикою, може варіюватися як у бік розширення, так і звуження. Причиною цього є знову ж таки неоднозначне тлумачення суті даного феномену. Різні наукові школи по-різному розуміють зміст публічної політики. Відповідно ми маємо зробити деякі методологічні уточнення, без яких буде надзвичайно проблематично окреслити предметне поле публічної політики [1, с.45]. Публічна політика – це форма політичного процесу, який реалізується в публічному просторі, підтримується інформаційно-комунікаційними ресурсами та представлена комплексом прозорих вертикальних та горизонтальних взаємодій його учасників. Публічна політика є специфічною формою комунікації суб'єктів політичного процесу, яка дає змогу активізувати участь громадян у її виробленні та реалізації політичних рішень. Варто зазначити, що публічна політика – це особливий вид комунікації, який не є сферою боротьби за завоювання влади, тому варто відрізнити її від політики репрезентативної публічності – боротьби за право репрезентувати волю народу [1, с.52]. Публічна політика спрямована на забезпечення суспільного інтересу. Державна політика перестає бути державною, як такою, і набуває ознак публічності у тому розмінні, що держава визнається актором, що діє та вибудовує свою політику та здійснює управління в публічній сфері. Одне з найбільш поширених уявлень про сучасну суть публічної політики запропонували західні політологи А. Гайденгаймер, Г. Гекло, К. Адамс. За їхньою версією, вивчення публічної політики дає можливість побачити, як, чому і з якими результатами уряди здійснюють той чи інший курс дій або бездіяльності в державі. Політика, як зазначає американський вчений Г'юдж Гекло, не є самовизначальним феноменом. Немає унікального набору рішень, акторів і інститутів, які б виробляли політику і очікували розкриття та опису. Швидше, політика є інтелектуальним конструктом, аналітичною категорією, зміст якої має спочатку бути визначений аналітиком [3, с. 11]. Слід також зазначити, що характеристикою сучасного політичного процесу є те, що суспільство значно підвищило вимоги до політичної системи. Коли державні органи не можуть відповісти на існуючі запити, держава все частіше починає передавати певні функції іншим недержавним суб'єктам. Надзвичайно важливим складником середовища вироблення публічної політики є політична культура. Політична культура належить поряд з політичною психологією і етикою до найважливіших аспектів гуманітарного виміру політики. Її можна визначити як позаінституціональну систему, що охоплює політичні традиції, політичні цінності та установки практичного політичного поведінки. Поняття політичної культури активно використовується в тих випадках, коли потрібні пояснити, чому одні ті самі політичні інститути по-різному працюють в різних країнах, чому ті чи інші політичні новачки і запозичення в одному місці прищеплюються легше, в іншому-важче [2, с. 75]. Публічна політика зосереджується на суспільстві і його проблемах. Вона пов'язана з тим, як питання і проблеми визначаються й формулюються і яке місце вони займають у порядку денному політичної діяльності й політичного управління. Це також і дослідження того, як, чому і наскільки ефективно державна влада здійснює заходи чи утримується від них. Дослідження природи, причин і наслідків публічної політики вимагають використання різноманітних підходів й дисциплін. Аналіз політики спрямований на об'єднання й контекстуалізацію моделей і досліджень з тих дисциплін, які орієнтовані на суспільні проблеми й політику [3, с. 186]. Цикл публічної політики має такі фази: виникнення проблеми; сприйняття приватних і публічних проблем; внесення до урядового порядку денного; створення альтернативних планів; прийняття політичної програми; упровадження плану дій; оцінювання наслідків публічної політики [4, с. 45]. Можна сказати, що публічна політика як ціле явище, процес і механізм не може бути повністю розкрити в рамках політології чи державного управління. Поняття та теорії, що використовуються для розкриття сутності публічної політики та їх аналіз як процесу, належать до різних галузей знань. **Висновок.** Публічна політика є одним із міждисциплінарних актуальних об'єктів політичної науки та провідною політичною практикою глобального і національного рівнів, що обумовлює інституційні можливості (шляхи) розв'язання конфлікту держави і суспільства з метою регулювання взаємин влади і громади в контексті демократизації політичних систем сучасності та переосмислення ролі держави. Водночас, під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, сфера досліджень публічної політики постійно розширюється та розділяється, необхідні нові концептуальні моделі та методологічні інструменти, придатні для політичної реальності. У роботі здійснено аналіз принципів та шляхів формування публічної політики у теоретичному і практичному вимірах і отримано наступні результати.

Список використаних джерел

1. Публічна політика: навч. посіб. / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ: НАДУ, 2016. 340 с.
2. Публічна політика: навч. посіб. / Н. А. Липовська, І. В. Письменний. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 104 с.
3. Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225 с.
4. Розроблення публічної політики. Практичний посібник/Уклад. А.О. Чемерис. К.: ТОВ «Софія». 2011. 128 с.